

Bemötande av barn och föräldrar vid skilsmässa

Helsingfors och Åbo
4 och 5.12.2018

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Nina Isometsä och Maria Ostrow
Sakkunniga inom barn- och familjearbete

Stärkt föräldraskap – bättre barndom

- Barnavårdsföreningen i Finland (BF) är Finlands äldsta barnskyddsorganisation, grundad 1893.
- Vi arbetar för en bättre barndom, ett stärkt föräldraskap och ett barnvänligare samhälle.
- Vi jobbar professionellt på både svenska och finska med en personlastyrka på omkring 120 fastanställda.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Stärkt föräldraskap – bättre barndom

- Vi är en av grundarorganisationerna bakom Stiftelsen Barnens Dag som upprätthåller Borgbacken.
- Vi betonar vikten av förebyggande åtgärder och vill stödja barn och föräldrar i ett så tidigt skede som möjligt.
- Som Finlands enda svenska barnskyddsorganisation har vi ett särskilt ansvar att producera svenskspråkig service till barn och familjer. Dessutom fortbildar vi personal inom branschen.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Till Barnavårdsföreningen hör

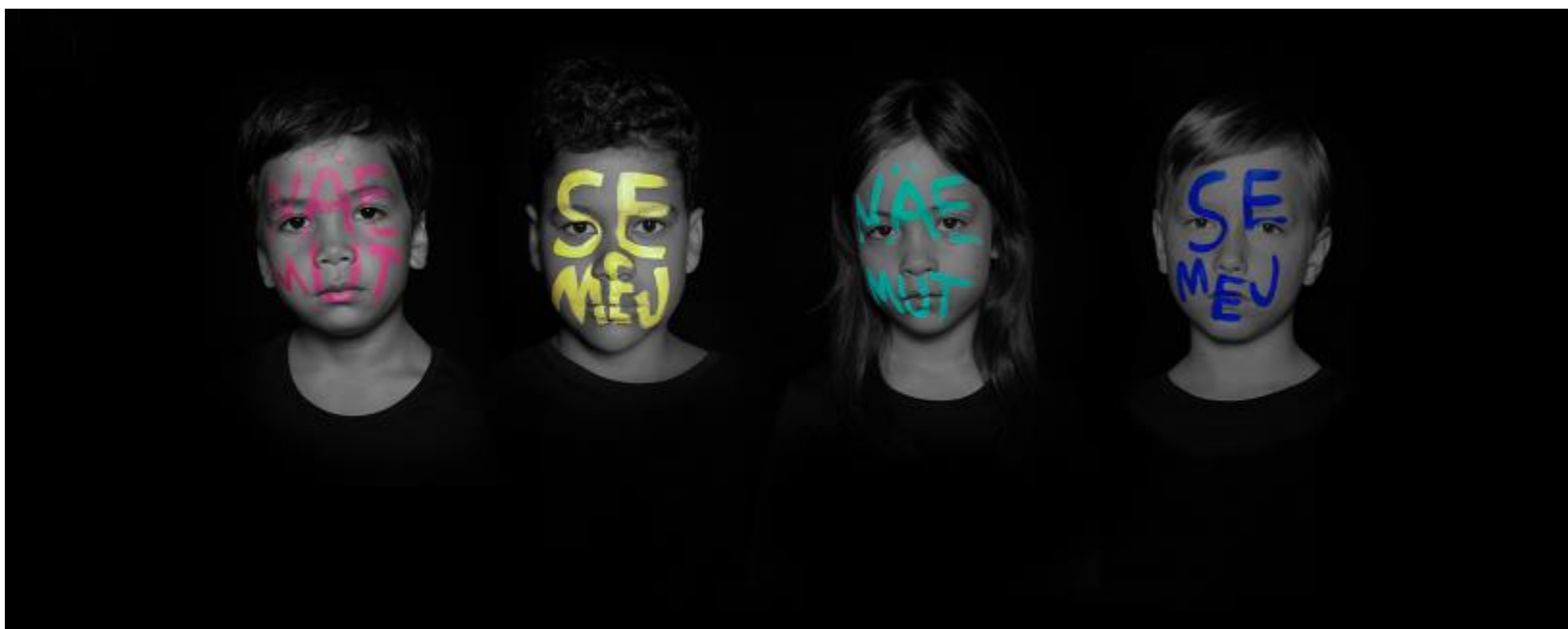
- Tölö barnhem
- Svenskspråkiga daghem och eftisar i Helsingfors.
- Enheter i huvudstadsregionen och Raseborg
 - ger stöd och råd till barn och familjer som upplever vardagen som utmanande, exempelvis på grund av skilsmässa eller neuropsykiatriska problem.
- Ferie- och kurscentret Högsand i Hangö.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Se mej! <https://www.youtube.com/watch?v=z4Ejh0zcrww>

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

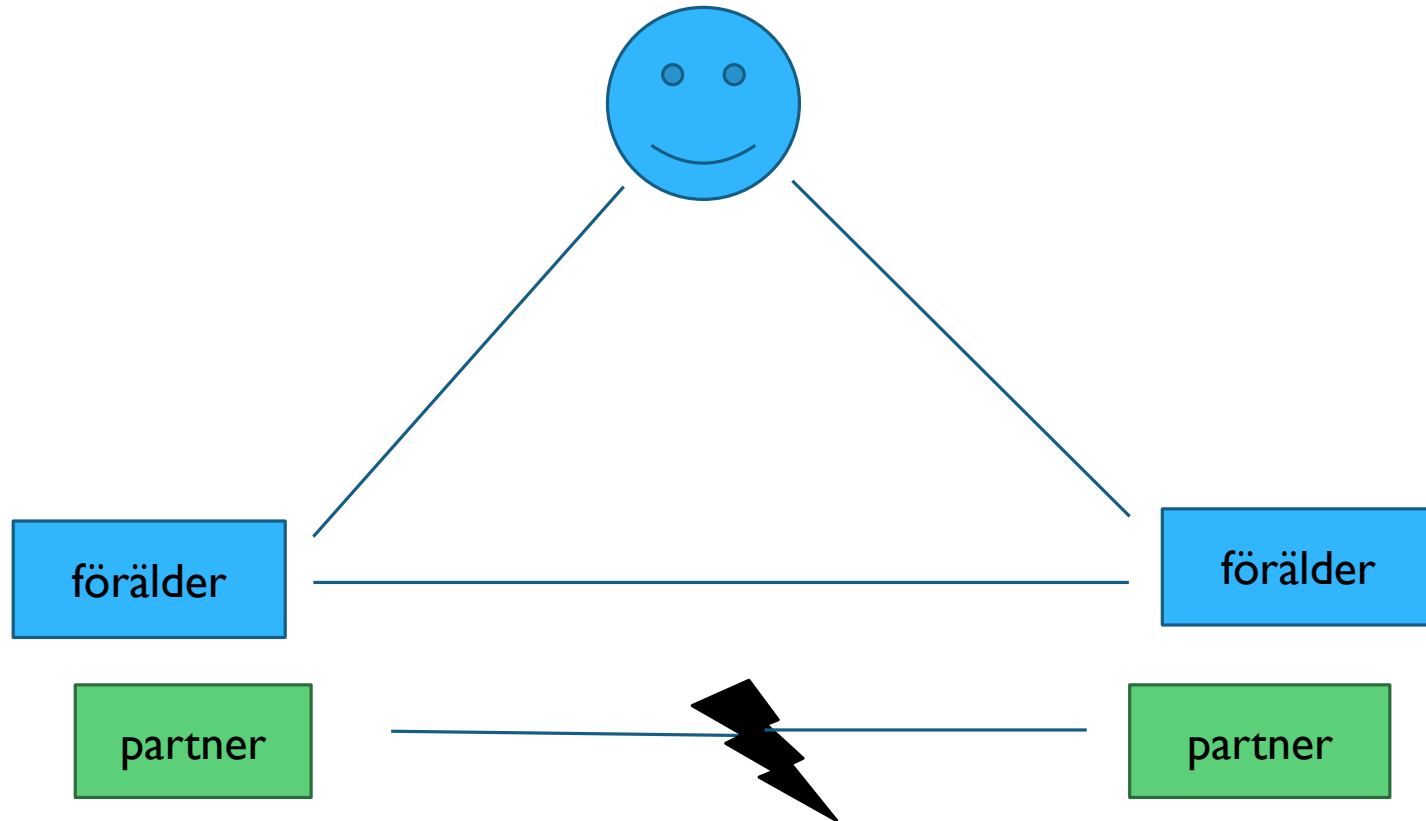
FÖRÄLDRASKAPET OCH BARNET VID SEPARATION

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Parförhållandet tar slut men föräldraskapet fortsätter (Ensi- ja turvakotien liitto)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Inget annat har så långvarig betydelse för barnets
personlighetsutveckling som hans/hennes upplevelser av familjens
interaktionsrelationer (Bowlby, 1940)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

När det blir separation...

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Hur kan det gemensamma föräldraskapet fortsätta att fungera?

- Ett medvetet beslut om att sköta samarbetet gällande barnens saker väl
- Att kunna skilja parförhållandet och föräldraskapet från varandra
- Att kunna vara flexibel när det gäller barnens saker
- Att alltid gå ifrån barnets bästa

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

- Fungerande samarbete i föräldraskapet samt hur man klarat av separationen hänger ihop

(Kauppinen, 2013)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Vad kan vara bra med separationen?

- Föräldrarna sluter gräla
- Det blir tryggare hemma
- Det sociala livet blir mer aktivt
- Vissa nära förhållanden blir starkare

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Vad kan vara svårt med separationen:

- Ekonomiska svårigheter
- Problemen med självkänsla
- Färre sociala nätverk
- Svårigheter men skolgången
- Emotionell ensamhet
- Vrede, sorg, rädsla, skuld känslor, saknad
- För mycket ansvar
- Lojalitetsfrågor

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Vad funderar barnen på?

- Vad händer nu?
- Är det mitt fel?
- Var kommer jag att bo och med vem?
- Kommer jag att alls träffa mamma/pappa längre?
- Älskar mamma/pappa mej ännu?
- Måste jag byta skola → vad händer med mina vänner?
- Vad tänker alla andra?
- Får jag prata om separationen med någon?
- Hur kan jag få allt tillbaka som det var?

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Vad stöder barnen?

- Att man berättar för barnen i god tid - tillsammans
- Att man förklarar för barnen hur vardagen förändras
- Att man uppmuntrar barnet att prata om sina känslor och tankar
- Att man svarar på frågor – gång efter gång

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

- Att man håller fast i rutiner och rytm
- Att man stöder också den andra föräldern i sitt föräldraskap
- Att man ger tid för barnet när han/hon kommer från den andra föräldern

ATT MAN INTE SVARTMÅLAR DEN ANDRA FÖRÄLDERN!

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

VIKTIGT ATT BARNETS KÄNSLOR, TANKAR OCH
BEHOV BLIR HÖRDA!

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Skilsmässor är...

- Vanliga men kan vara komplicerade
- Alla skilsmässor är olika men ändå lika

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

En stor förändring som påverkar många människor och livsområden för alltid

Tar tid att bearbeta (1-3 år)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

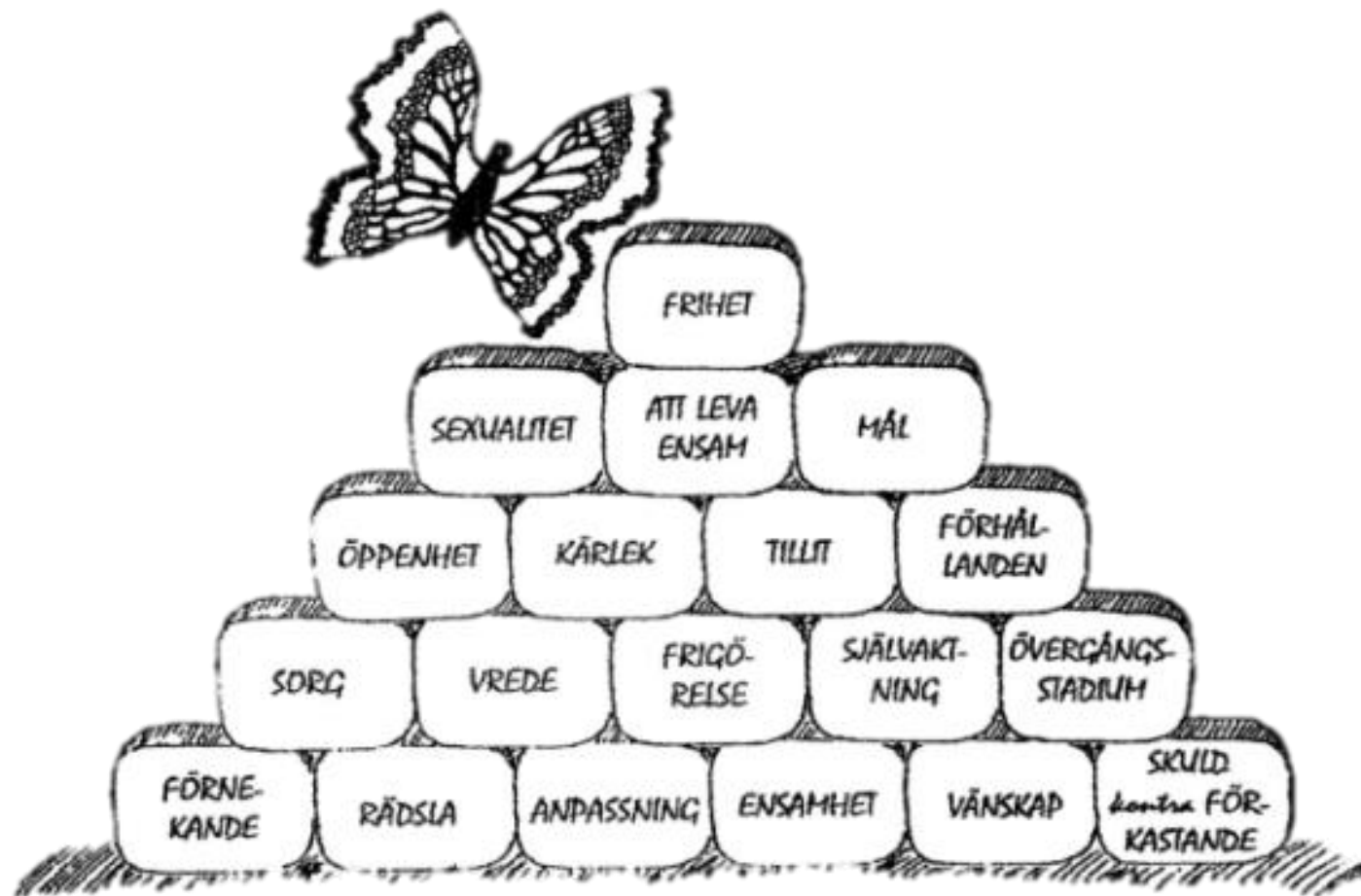
Tidigare upplevelser av t.ex. övergivenhet, sorg och tillit aktiveras.

Barnen börjar ofta bearbeta sina upplevelser först när de märker att föräldrarna mår bättre.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvff.fi

Tillåt barnen sörja och vara arga.

Barnen kan visa känslorna på sätt man inte alltid förstår.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barnens självkänsla är utsatt då föräldrarna skiljer sig
(kan känna sig ensamma, bortstötta, skyldiga)

Självkänslan påverkas också av barnets utvecklingsstadium vid
skilsmässan (t.ex. puberteten – förändringar i kropp och själ)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barnen behöver uppmuntras att berätta vad de verkligen tänker och känner även om det är svårt för den som lyssnar att höra.

Föräldern är ofta upptagen av sin egen smärta och kan bli sårad av det barnet säger.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

En öppen och ärlig kommunikation med vuxna hjälper barnen att känna att de är en del av lösningen istället för att ta på sig skulden.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Viktigt för barnen att känna sig älskade, kan tex vara rädda att förlora även den andra föräldern.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Barnet kan också få också nya viktiga relationer.

Det är till barnets fördel att föräldrarna funderar noggrant på i vilket skede de vill involvera sina barn i sitt nya förhållande och tillåter barnet att tycka om den andra förälderns eventuella partner.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barnet ska inte behöva ta för stort ansvar

- Låt barnet vara barn

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Alla barn är unika och har olika behov

Respektera och acceptera barnet för den hen är

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

För att kunna bemöta barnet och föräldrarna på bästa sätt är det bra att fundera på sitt eget förhållningssätt.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Diskutera parvis/i små grupper:

Hur kan du stöda barnet?

Hur kan du stöda föräldern i sitt föräldraskap?

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barnet behöver stöd

Barnen kan behöva mycket stöd då föräldrarna har separerat och ibland kan det hända att föräldrarna inte har kraft med det just då.

→ Då kan ni vara en viktig del i barnets liv också i denna sak.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Alla föräldrar gör sitt bästa med de resurser de har tillgängliga

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Hur kan jag som professionell stöda barnet?

- Finns där för barnet - emotionellt
- Prata med barnet om separationen ifall barnet tar upp det själv
→ Bekräfta det som barnet säger och korrigerar misstolkningar.
- Lyssna och ge närhet
- Låt barnet vara ett barn

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barn kan bearbeta sina upplevelser och känslor på olika sätt t.ex.
genom lek, ritningar, sagor, frågor, beteende.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

Hur kan jag som professionell stöda föräldrarna?

- Föräldrarna kan vara och är mycket känslomässiga då de är mitt i en separationsprocess.
- Viktigt att vara förstående men att inte gå med i känslan - vara professionell.
- Föra en respektfull dialog med föräldern.

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

"Hur talar man så att det hos den andra uppstår en vilja att lyssna och hur lyssnar man, så att det hos den andra uppstår en vilja att tala? ”

(Jukka Pyhäjoki)

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Barnets bästa i förgrunden!

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

- Välj inte sida mellan föräldrarna
- Bemöt föräldrarna jämlikt
- För fram barnets synvinkel

→ Det är lättare att hjälpa då man förstår det som händer känslomässigt vid en separation

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Var kan ni själv få stöd i ert arbete?

Arbetshandledning

Team möten

Planeringsdagar / -kvällar

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

Vad är en stödgrupp?

En grupp där personer med liknande upplevelser delar erfarenheter med varandra

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

05-12-
2018

Varför en stödgrupp?

- få träffa andra i liknande situation
- få kunskap
- stärka självkänslan
- bli sedd och sätta sig själv i centrum
- få ord för sina känslor
- få dela med sig av sina tankar och känslor
- leka, fantisera och trivas
- bryta isolering och ensamhet
- öka medvetenhet om barns behov
- få känna att man själv kan påverka något i sin omgivning

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi

KORT

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

BF erbjuder:

- Stödgrupper för barn och vuxna
- Stödsamtal
- Chatt och grupper på nätet för vuxna

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

TACK!

Stärkt föräldraskap - bättre barndom
Vahvempi vanhemmuus - parempi lapsuus

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bvif.fi

**Följ Barnavårdsföreningen på sociala medier!
Seuraa meitä somessa!**

www.bvit.fi

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN

■ www.bviffi